

Logistiikan skenaariot ja osaamisprofiilit 2030

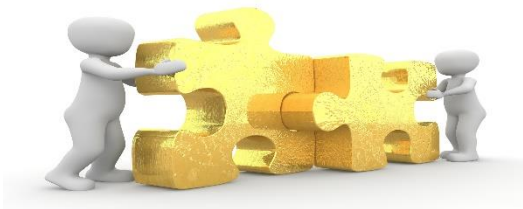
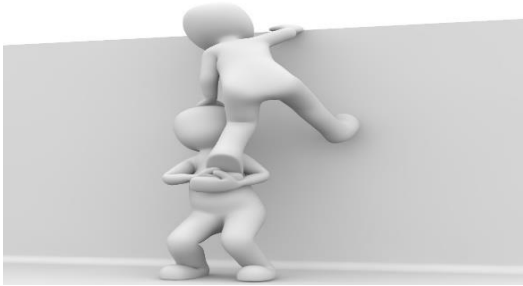
Työryhmän jäsenet: Laura Akin (Hemmonkuljetus), Vesa Erkkilä (Turku Business Region), Marko Hallisto (Turun kaupunki/TAI), Markku Ikonen (Turun AMK), Olli-Pekka Juhantila (SSKKY), Mauri Kantola (Turun AMK), Terhi Lauren (SKAL), Janne Lausvaara (Tietorahti), Aleksi Lehikoinen (Novida), Satu Lindén (Turun kauppakamari), Kristiina Ojala (Turun kaupunki/TAI), Tero Siitonen (SKAL), Antti Virtanen (Novida), Mirja Vätti (Varsinais-Suomen TE-toimisto), Eila Äärilä (Ely-keskus)

Varsinais-Suomi 2022

Varsinais-Suomen osaamisen tulevaisuutta ennakoimassa

Turku | Varsinais-Suomen liitto | Turun yliopisto | Kumppanuusfoorumi | Turun ammattikorkeakoulu | Novida | Yrittäjät Varsinais-Suomi | Turun Aikuiskoulutuskeskus | Raseko | Turun kauppakamari
Varsinais-Suomen ELY-keskus | TE-palvelut | Teknologiakampus Turku | Terveyskampus Turku | Salon seudun koulutuskuntayhtymä | Yrityssalo Oy

LOGISTIIKAN SKENAARIOT

SÄHKÖINEN TULEVAISUUS

Joukkoliikenne sähköistyy ja sähkölentokoneiden kehittäminen on hyvässä vauhdissa. **Suomi on sähköomavarainen** ja myy sähköä muihin maihin. Logistiikan **investoinnit kasvavat, varastot automatisoituvat** ja Turku pysyy keskeisenä logistiikkakeskuksena. **Kierrätyspolttoaineiden (Power-to-X (P2X))** valmistus kehittyy ja lisääntyy. Varsinais-Suomi on akkuvalmistuksen suhteen omavarainen. **Raideliikenne ja satamat kehittyvät**, kuljetusliikkeet vahvistuvat sekä **siirrytään yhtenäiseen henkilöliikenteeseen**. Etäylläpito ja -ohjaus lisääntyvät ja ne otetaan täysipainoisesti käyttöön. **Drooneja** aletaan hyödyntää kevyiden kuljetusten viimeisellä maililla. Vastuullisuuden toteuttamista helpotetaan verohelpoituksin. **Toimialalla on osaajia**, koska koulutus on tasokasta ja houkuttelevaa sekä työperäistä maahanmuuttoa saadaan riittävästi.

NÄIVETTYVÄ VARSINAIS-SUOMI

Vastuullisuuden kriteerit kiristyvät, mutta logistiikka-ala ei tartu näihin. **Kilpailukyky rapautuu. Paikalliset toimijat poistuvat markkinoilta**, esimerkiksi henkilökuljetusyritykset vähenevät ja lopettavat toimintansa. Yritykset siirtyvät kevyemmän verokohtelun alueille. **Pysyviä häiriöitä ilmenee logistissa ketjuissa** Itä-Euroopan levottomuuksista ja Ukrainan sodasta aiheutuen. Tunnin juna viivästyy ja maanteiden infra rapautuu. **Kalustoa ei saada ja yritysten laajeneminen estyy**. Kasvupotentiaali katoaa, investointikyky romahtaa ja uusia liiketoimintainnovaatioita ei synny Varsinais-Suomessa. **Sähkö loppuu ja diesel vähenee. Opiskelijoita ja osaavaa työvoimaa ei saada alalle**, esimerkiksi varastotyöntekijöiden tarve kasvaa ylitsepääsemättömäksi. Työvoimapulasta johtuen logistiikka jarruttaa palveluita ja taloutta.

BUSINESS AS USUAL

Logistiikan markkinat toimivat paikallisesti ja globaalisti, ja samalla logistiikan rasitteet ja kustannukset vaikuttavat kaikkeen toimintaan ja kuluttajan kukkaraan. **Hybridiennergiamalli yleistyy** energian tuotannossa, **Power-to-X-teknologiat (P2X) ja automaatio kehittyvät**. Yritykset huomioivat **vastuullisuuskriteerit** entistä tarkemmin, ja kaikessa tuotannossa tuotteiden **elinkaaritarkastelu lisääntyy**. **Jätehuolto muuttuu maksuttomaksi**, koska jätteitä hyödynnetään raaka-aineina. Logistiset kustannukset kasvavat. **Huoltovarmuuteen** liittyvät kuljetusvarmuus-, varastointi- ja muut tekijät huomioidaan entistä paremmin. Rahtia ei siirretä rautateille. Logistinen suuri kokonaisuus on **kumipyörien kannalla**. Kannustinloukut haittaavat työvoiman saatavuutta, mutta **työperäinen maahanmuutto kasvaa**.

UUSI TURVALLISUUSPOLIITTINEN TILANNE

Maailmantilanteen muutoksesta johtuen mietitään uusia mahdollisuuksia ja ratkaisuja. Suuret pakolaisvirrat Ukrainasta tuovat **työvoimaa Suomeen**. Ulkomailta tuleva raideliikenne vähenee, ja siten suomalaisen raideliikenteen merkitys hiipuu. Raideleveyttä muutetaan länsimaiseksi. Laivamäärät ja laivarahdin määrät kasvavat johtaen **laivaliikenteen merkityksen kasvuun** pitkän matkan väylillä. Suomesta rakennetaan **tunneleita** merenkurkun yli ja saaristomerien ali. **Merikaapeleita ja datan siirtokaapeleita** kehitetään ja niiden määriä lisätään. **Tuulipuistoja lisätään ja kotitalouksissa aurinkopaneelien** käyttö kasvaa. **Akut** ladataan induktiivisella latauksella. **Drooneilla** järjestetään kevyen tavarankuljetuksen jakaminen ja **tavaroiden hyperlooppia** kehitellään. Lisäksi **tuotannon siirtäminen lähemmäs käyttökohdetta** muuttaa logistisia ratkaisuja. Kansallisvaltioiden merkitys kasvaa vaikuttaen logistiikkaan kaikessa. Pohjoismainen yhteistyö tiivistyy. Pätevyysjärjestelmän merkitys kasvaa tutkintojärjestelmän sijaan lisäten **oppisopimusmallin** käyttöä. Poliittisista tekijöistä johtuvat toimitusketjujen häiriöt yleistyvät.

'SÄHKÖINEN TULEVAISUUS' OSAAMISPROFIILI 2030, Logistiikan toivottava skenaario

OMISTAJA- TAI JOHTORYHMÄTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Medialukutaidot
- Kyky selkeyttää tilannetta
- Päätöksentekokyky
- Digiosaaminen
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Investointiyhteistyöosaaminen
- Sähkömarkkinoiden tuntemus
- Kokonaisuuden hallinta ja hahmottaminen
- Yhteistyö- ja verkosto-osaaminen
- Ennakointi- ja varautumissuunnitteluosaaminen
- Muutosjohtaminen
- Kehityshalukkuus
- Kansainvälisyys-, kieli- ja kulttuuriosaaminen
- Markkinoiden muutosten seuranta ja hallinta
- Liiketoimintaprosessin osaaminen
- Kilpailukykyisyyden kehittämiseen liittyvä osaaminen

ERITYISTAIIDOT

- Kyky nähdä markkinarakoja
- Ekosysteemin rakentamistaito
- Kauppakamarin vientiasiakirjoihin liittyvä osaaminen
- Turvallisuuspoliittinen osaaminen
- Tekoälyn hyödyntämisaosaaminen
- Verkosto-osaaminen
- Huoltovarmuusosaaminen
- Logististen ratkaisujen kehittämis- ja hyödyntämisaosaaminen (esim. drone-kuljetukset, robotit)
- Vihreän siirtymän mukaisten liiketoimintamallien kehittämisosaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- HHJ (Hyväksytty hallituksen jäsen)
- MBA, Master of Business Administration
- Toimitusjohtajakurssit

TUTKINNOT*

- Logistiikka-alan DI
- Vihreän siirtymän insinöörit (AMK/YAMK)

ESIMIESTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Digiosaaminen (esim. ohjelmisto-osaaminen)
- Automatiikkaosaaminen
- Kielitaito (englanti, saksa, ranska)
- Monikulttuurilliset taidot
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Osaamisen johtamistaito
- Kokeilunhaluisuus
- Kyky analysoida ja kehittää omaa osaamista
- Moniosaaminen ja -taitoisuus
- Innostamis- ja motivointikyky
- Asiakaspalvelu-, ihmissuhde- ja vuorovaikutustaidot
- Tarkkuus
- Paineensietokyky

ERITYISTAIIDOT

- Kyberturvallisuusosaaminen
- Ajojärjestelykyky
- Työkokemusaosaaminen
- Projektinhallinta ja osaaminen
- Danan hyödyntämistaito
- Huoltovarmuusosaaminen
- Taksonomian ymmärrys ja osaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyysien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK/YAMK)
- Toimitusketjujen johtaminen (Turun Kauppakorkeakoulu; KTM/kauppat. tohtori)
- Kolmas osapuoli ry (3P)/Turun kauppakorkeakoulun toimitusketjujen johtamisen ainejärjestö (esim. gradutoimeksiannot)
- Tuotantotalouden osaamisalue (Turun yliopiston teknillinen tiedekunta/Turun kauppakorkeakoulu)
- Tutkintojen osat
- Moniosaajatutkinto (moduulit yksilöllisesti valittavissa)

ASiantuntijatehtävätason TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Danan luotettavuuden arviointitaidot
- Digiosaaminen (esim. tietokannat, hakukoneet, ERP, CRM,...)
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Vaikuttamistaito
- Investointiyhteistyöosaaminen
- Rohkeus ja ennakkoluulottomuus
- Vastuu oman osaamisensa kehittämisenä
- Kokonaisuudenhallinta/kokonaisnäkemys tavaraliikenteen logistiikasta
- Rajapintakitkan pienentäminen
- Kokonaislukujen laskeminen

ERITYISTAIIDOT

- Automaatiotaidot
- Polttokenno-osaaminen
- Natriumakkuosaaminen
- Taksonomian ymmärrys ja osaaminen
- Markkinavuoropuhelutaito ja sen käynnistäminen (tarjouspyynnöt)
- Substanssiosaaminen
- Etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta
- Huoltovarmuusosaaminen
- Osaamisen siirtämistaito

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyysien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK/YAMK)
- Vihreän siirtymän insinöörit

*Tutkinnot ovat esimerkkejä työtehtävässä tarvittavasta osaamisesta ja tietotaidosta, edellytyksenä ei välttämättä ole tutkinto tai tietynlainen tutkinto.

KULJETTAJA – SUORITUSTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Tietotekninen osaaminen
- Digiosaaminen
- Dokumentointiosaaminen
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Kielitaito (englanti, saksa, ranska)
- Monikulttuurilliset taidot
- Ammatillinen perusosaaminen
- Kuorman käsittelyn ja varmistamisen osaaminen
- Sähkökäyttöisten apuvälineiden käyttöosaaminen
- Asiakaspalveluosaaminen ja sosiaaliset taidot
- Moniosaaminen ja -taitoisuus
- Työhyvinvointi- ja ergonomiosaaminen
- Elämänhallintataidot
- Sitoutuneisuus ja vastuullisuus

ERITYISTAIIDOT

- Ennakoiva ajotaito
- Huoltovarmuusosaaminen
- Markkinointitaidot
- Yrittäjyysosaaminen, yrittäjämäinen asenne
- Ajoneuvojen järjestelmien käyttö (esim. älyliikenne)
- Energiatohokkuusosaaminen
- Automaation hallinta

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Ajokorttipätevyydet
- Kuljettajan ammattipätevyys
- ADR, turvallisuusneuvonantaja ja muut vastaavat

TUTKINNOT*

- Logistiikan perustutkinto
- Logistiikan osatutkinnot
- Osatutkintojen yhdistelmät (esim. sähkö- ja automaatioalalta valinnainen tutkinnon osa)
- Moniosaajatutkinto (moduulit yksilöllisesti valittavissa)

ennakointi
akatemia.

<https://ennakointiakatemia.fi/wp-content/uploads/2022/04/Logistiikan-skenaariot-2022-2030.pdf>

'NÄIVETTYVÄ VARSINAIS-SUOMI' OSAAMISPROFIILI 2030, Logistiikan uhkaava skenaario

OMISTAJA- TAI JOHTORYHMÄTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Talousjohtaminen
- Kekseliäisyys
- Muutoskyvykyys
- Riskinhallintakyky
- Analyttinen ja kriittinen ajattelukyky
- Monimutkaisten ongelmien ratkaisutaidot
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen

ERITYISTAIIDOT

- Markkinointi-, mainonta- ja myyntiosaaminen, yrityksen imagon kehittämistaidot
- Kyky nähdä markkinarajoja
- Kyky karsia kustannuksia

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- HHJ (Hyväksytty hallituksen jäsen)
- MBA, Master of Business Administration
- Toimitusjohtajakurssit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK/YAMK)

ESIMIESTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Koordinointi- ja organisointitaidot
- Ongelmanratkaisukyky
- Tarkkuus
- Paineensietokyky
- Sinnikkyys

ERITYISTAIIDOT

- Markkinointi-, mainonta- ja myyntiosaaminen, yrityksen imagon kehittämistaidot

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyysien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK/YAMK)

ASiantuntijatehtävätason työtehtävä

GENEERISET TAIDOT

- Optimointitaito
- Kyky kyseenalaistaa
- Vastuu oman osaamisensa kehittämisestä
- Lisäarvoa tuottavien tapojen löytäminen
- Teknisten laitteiden häiriötilanteiden hallinta
- Analyttinen ja kriittinen ajattelukyky
- Riskinottokyky

ERITYISTAIIDOT

- Aggregaattiosaaminen
- Kompleksisuuden hallintataito

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyysien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Aggregaatti-insinööri (AMK/YAMK)
- Keksijän tutkinto, tutkinnonosa tai täydennyskoulutus

Kuljettaja – suoritusasteen työtehtävä

GENEERISET TAIDOT

- Dieselosaaminen
- Kustannustietoisuus
- Nykyisen osaamisen hyödyntäminen ja harjaannuttaminen
- Vanhasta poisoppimisen taito
- Reagointikyky

ERITYISTAIIDOT

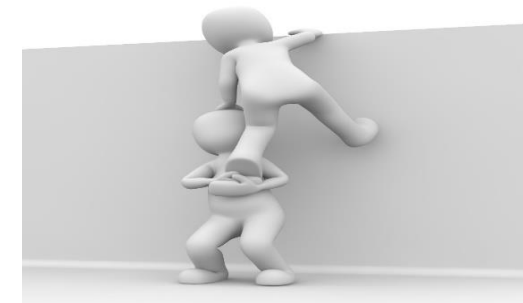
- Korjausosaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Ajokorttipätevyyydet
- Kuljettajan ammattipätevyys
- ADR, turvallisuusneuvonantaja ja muut vastaavat

TUTKINNOT*

- Logistiikan perustutkinto

*Tutkinnot ovat esimerkkejä työtehtävässä tarvittavasta osaamisesta ja tietotaidosta, edellytyksenä ei välttämättä ole tutkinto tai tietynlainen tutkinto.

'BUSINESS AS USUAL' OSAAMISPROFIILI 2030, Logistiikan nykytilan jatkumon skenaario

OMISTAJA- TAI JOHTORYHMÄTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Kustannustehokkuus ja talousjohtaminen
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Kokonaisuuden hallinta ja hahmottaminen
- Neuvottelutaidot
- Yhteistyö- ja verkosto-osaaminen
- Kestävä kehitys- ja kiertotalousosaaminen

ERITYISTAIDOT

- Kyky nähdä markkinarakoja
- Verosuunnitteluosaaminen
- Investointilaskentataidot
- Kauppakamarin vientiasiakirjoihin liittyvä osaaminen
- Huoltovarmuusosaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- HHJ (Hyväksytty hallituksen jäsen)
- MBA, Master of Business Administration
- Toimitusjohtajakurssit

TUTKINNOT*

- Turun kauppakorkeakoulun monitieteiset koulutusohjelmat; merenkulkuala ja hankinnat
- Aboa Maren johtamiseen ja autonomiseen liikenteeseen liittyvät tutkinnot (esim. Master's degree programme in Autonomous Maritime operation) ja jatkokoulutuskurssit
- Turun yliopiston Brahea-keskuksen Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskusyksikön (MKK) täydennyskoulutukset
- Tradenomi (AMK/YAMK), logistiikka
- Tradenomi (AMK/YAMK), liiketoiminnan logistiikka
- DI, ekonomi, juristi
- Tietoliikenteeseen liittyvät korkeakoulututkinnot

ESIMIESTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Moniosaaminen ja -taitoisuus
- Automaatiikkaosaaminen
- Monikulttuurillisuustaidot

ERITYISTAIDOT

- Ennakointi- ja suunnitteluosaaminen
- Huoltovarmuusosaaminen
- Projektinhallinta ja osaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyksien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK /YAMK)

* Tutkinnot ovat esimerkkejä työtehtävissä tarvittavasta osaamisesta ja tietotaidosta, edellytyksenä ei välttämättä ole tutkinto tai tietynlainen tutkinto.

ASiantuntijatehtävätason työtehtävä

GENEERISET TAIDOT

- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Divergoivan ja loogisen ajattelun taidot
- Vastuu oman osaamisensa kehittämisestä
- Proaktiivisuus

ERITYISTAIDOT

- Osaamisen siirtämistaito
- Digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen
- Huoltovarmuusosaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyksien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK /YAMK)

Kuljettaja – suoritustason työtehtävä

GENEERISET TAIDOT

- Tietotekninen osaaminen
- Dokumentointiosaaminen
- Kyber- ja turvallisuusosaaminen
- Dieselmoottoriosaaminen
- Asiakaspalveluosaaminen
- Täsmällisyys
- Monikulttuurillisuustaidot

ERITYISTAIDOT

- Huoltovarmuusosaaminen
- Palveluosaaminen
- Toimituksen aikataulutuksen hallinta

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Ajokorttipätevyydet
- Kuljettajan ammattipätevyys
- ADR, turvallisuusneuvonantaja ja muut vastaavat

TUTKINNOT*

- Logistiikan perustutkinto
- Logistiikan osatutkinnot

'UUSI TURVALLISUUSPOLIITTINEN TILANNE' OSAAMISPROFIILI 2030,

Logistiikan mullistava skenaario

OMISTAJA- TAI JOHTORYHMÄTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Kyky selkeyttää tilannetta
- Päätöksentekokyky
- Uteliaisuus
- Muutoksenhallintataito ja muutuskävykyky
- Johtamis- ja koordinaatioaidot
- Verkosto-osaaminen
- Asiakastarpeiden ja markkinoiden ymmärrys

ERITYISTAIDOT

- Kyky lukea maailmanpoliittista tilannetta
- Kyky nähdä markkinarakoja
- Turvallisuuspoliittinen osaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Kuljetuskompanian vääpeli

TUTKINNOT*

- Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinnot soveltuvin osin

ESIMIESTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Kyberhuolellisuus ja turvallisuusosaaminen
- Uusiutumiskyky
- Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

ERITYISTAIDOT

- Huoltovarmuusosaaminen
- Muutosjohtaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyksien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Logistiikkainsinööri (AMK/YAMK)

ASiantuntijatehtävätason työtehtävä

GENEERISET TAIDOT

- Rohkeus ja ennakkoluulottomuus
- Vastuu oman osaamisensa kehittämisestä

ERITYISTAIDOT

- Huoltovarmuusosaaminen
- Komposiittirakenteiden suunnittelu- ja valmistusosaaminen
- Innovatiivisuustaidot
- Riskinotto- ja päätöksentekokyky

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Sertifikaattien ja pätevyksien osat
- Ohjelmistosertifikaatit

TUTKINNOT*

- Keksijän tutkinto, tutkinnonosa tai täydennyskoulutus

KULJETTAJA – SUORITUSTASON TYÖTEHTÄVÄ

GENEERISET TAIDOT

- Moniosaaminen ja -taitoisuus
- Sääntöjen noudattaminen
- Tiedon luotettavuuden arviointitaidot
- Joustava sopeutuminen
- Ongelmanratkaisukyky
- Oppimiskyky

ERITYISTAIDOT

- Erikoiskuljetuksiin liittyvä osaaminen

SERTIFIKAATIT JA PÄTEVYYDET

- Ajokorttipätevydet
- Kuljettajan ammattipätevyys
- ADR, turvallisuusneuvonantaja ja muut vastaavat

TUTKINNOT*

- Asentaja-kuljettaja

* Tutkinnot ovat esimerkkejä työtehtävässä tarvittavasta osaamisesta ja tietotaidosta, edellytyksenä ei välttämättä ole tutkinto tai tietynlainen tutkinto.

